

***Conflictes i negociació en el món rural.* Barcelona: Centre d'Estudis Històrics Internacionals de la Universitat de Barcelona i Publicacions de la Universitat de Barcelona, 2013. *Estudis d'Història Agrària*, 25. 197 pàgs. [16 x 23].**

Aquest dossier monogràfic de la revista *Estudis d'Història Agrària* ens apropa a una sèrie de temàtiques que giren al voltant de la conflictivitat social en el context rural, identificat tradicionalment i de forma errònia com un espai socialment inalterable i aliè als canvis i les transformacions, que abasten un ampli marc cronològic. Aquest marc cronològic aniria des de l'Edat Mitjana, amb articles com el de Rosa LLUCH on es valoren les darreres reflexions i aportacions historiogràfiques aparegudes sobre el conflicte remença, o el de Gabriel JOVER i Jerònia PONS sobre els factors (socials i de caràcter agroecològic) que tingueren incidència en el desigual procés d'apropiació de la terra a la Mallorca dels segles XV i XVI; fins a l'Edat Contemporània, amb conflictes sobre l'ús dels béns comunals al sud de Navarra durant el període 1800-1936, analitzat per José Miguel GASTON; el conflicte descrit per Jesús-Àngel REDONDO sobre l'explotació de les pastures a la comarca de Castella i Lleó de Tierra de Campos a començaments del segle XX, amb protestes col·lectives i també individuals que incloïen accions com el pasturatge abusiu o enfrontaments violents amb les autoritats locals, o les tensions i contradiccions internes que va patir la Cambra Agrícola de l'Empordà a finals del segle XIX. Una entitat que, d'acord amb l'autor de l'article, Jordi PLANES, pretenia donar una resposta interclassista a la crisi agrícola mitjançant el cooperativisme i la difusió de noves tècniques, però que restava sota control d'uns propietaris agraris que aspiraven a preservar l'ordre tradicional al món rural. També trobem un episodi relatiu a l'Època Moderna, com és la conflictivitat rural a la Catalunya Nova (Conca d'Òdena i Senyoria de Poblet) estudiada per Valentí GUAL i Xavier JORBA per mitjà de les fonts judicials.

El volum es completa amb dos articles més a la secció de miscel·lània. "Labradores y vecinos en la campaña bonaerense a mediados del siglo XIX", de Bibiana ANDREUCCI, i "Drets de l'aigua, drets de la terra i conreu de l'arròs a l'Empordà del segle XVIII" de Pere GIFRE.

IHE
(Secretaria de la revista)

Traducción de la reseña anterior:

Este dossier monográfico de la revista *Estudis d'Història Agrària* nos acerca a una serie de temáticas que giran alrededor de la conflictividad social en el contexto rural, identificado tradicionalmente y de forma errónea como un espacio socialmente inalterable y ajeno a los cambios y a las transformaciones, que abarcan un amplio marco cronológico. Este marco cronológico iría desde la Edad Media, con artículos como el de Rosa LLUCH donde se valoran las últimas reflexiones y aportaciones historiográficas aparecidas sobre el conflicto *remença*, o el de Gabriel JOVER y Jerònia PONS sobre los factores (sociales y de carácter agroecológico) que tuvieron incidencia en el desigual proceso de apropiación de la tierra en la Mallorca de los siglos XV y XVI; hasta la Edad Contemporánea, con conflictos relativos al uso de los bienes comunales en el sur de Navarra durante el periodo 1800-1936, analizado por José Miguel GASTON; el conflicto descrito por Jesús-Ángel REDONDO sobre la explotación de los pastos en la comarca castellanoleonesa de Tierra de Campos a comienzos del siglo XX, con protestas colectivas y también individuales que incluían acciones como el pastoreo abusivo o enfrentamientos violentos con las autoridades locales; o las tensiones y contradicciones internas que sufrió la *Cambra Agrícola de l'Empordà* a finales del siglo XIX. Una entidad que, de acuerdo con el autor del artículo, Jordi PLANES, pretendía dar una respuesta interclasista a la crisis agrícola mediante el cooperativismo y la difusión de nuevas técnicas, pero que seguía bajo control de unos propietarios agrarios que aspiraban a preservar el orden tradicional en el mundo rural. También encontramos un episodio relativo a la Época Moderna, como es la conflictividad rural en la Catalunya Nova (Conca d'Òdena y Senyoria de Poblet) estudiada por Valentí GUAL y Xavier JORBA por medio de las fuentes judiciales.

El volumen se completa con dos artículos más dentro de la sección de miscelánea. “Labradores y vecinos en la campaña bonaerense a mediados del siglo XIX”, de Bibiana ANDREUCCI, y “Drets de l'aigua, drets de la terra i conreu de l'arròs a l'Empordà del segle XVIII” de Pere GIFRE.

IHE

(Secretaría de la revista)